

VÄRDEBESKRIVNING**Område av riksintresse för naturvård i Blekinge län****Datum:** 2023-03-17**Områdesnummer:** NRO 10 018**Områdesnamn:** Skärva-Danmarksfjärden-Nättrabyån**Kartblad:** Karlskrona 3F NO**Areal:** 2 027 ha**Naturgeografisk region:** 9. Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde**Kust/havsregion:** IV. Egentliga Östersjön**Regionindelning för sjöar och vattendrag:** Avrinningsområde 81 Nättrabyån och 80-81 Silletorpsån.**Agrara kulturlandskapsregioner:** 2. Sydsvenska odlingsbygderna**Landskapsformer:** Sprickdalslandskap**Riksvärde:**

Odlingslandskap	Naturbetesmark	
Ädellövskog	Flora	
	Fauna	
Marina våtmarker	Marin flora/fauna	
	Fauna	
Vattendrag	Fauna	
Bevuxen sjö		

Värdebeskrivning: Området uppvisar ett representativt herrgårdslandskap med ekhagar, blandlövhagar och betade havsstrandängar samt ädellövskogar som delvis är av naturskogskaraktär (t ex vid Marielund, Lorentsberg och Skärva). Ett flertal rödlistade arter av främst lägre växter och djur finns inom området. Danmarksfjärden är en viktig rast- och övervintringslokal för sjöfågel.

I Nättrabyån och Silletorpsån förekommer täta bestånd av havsöring. Öringbeståndet i Silletorpsån har ett särskilt genetiskt värde då det är opåverkat av utsättning från andra vattendrag. Flodpärlmussla förekommer i båda vattendragen. I Nättrabyåns övre del vid Alnaryd finns fina forssträckor. Båda åarna har betydande ornitologiska värden. Björkerydssjön, som genomflyts av Nättrabyån, är en relativt näringsrik sjö med täta vassar och vissa botaniska värden. Den är också rastlokal för bl a sångsvan.

Huvudkriterior: A, C, D

Stödkriterier: Storlek, Mångformighet, Orördhet, Kontinuitet, Representativitet, Raritet, Funktion flora och fauna

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement, att naturskogarna inom området får utvecklas fritt samt en god vattenkvalitet i vattendrag och havsvikar. Vidare bör viss restaurering av ängs- och hagmarker ske. Väl avvägd kalkning i vattensystemets övre delar torde vara en förutsättning för de vattendragsanknutna naturvärdenas bevarande.

Områdets värden kan påverkas negativt av bl a minskad eller upphörd beteshävd, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, spridning av gifter eller gödselmedel, skogsavverkningar, bebyggelse, dikningar, täkt, luftledningar, vindkraftverk, vägdragningar, schaktning, upplag, vattenföretag som muddring och deponering av massor, dämning eller annan reglering av vattendrag, vattenuttag för bevattning, övergödning, försurning, utsläpp av avloppsvatten eller andra föroreningar, fiskodling och överfiske. För Silletorpsån gäller speciellt att utplantering av öring från främmande stammar kan

Säkerställande: Inom området finns flera naturreservat, Rollösö, Skärva, Alnaryd (del av), Finnamaden (del av). Skärva ingår i Natura 2000, liksom ett område i Marielund, en delsträcka av Silletorpsån samt del av naturreservatet Alnaryd. Skärva herrgård och park är byggnadsminne.

Områdets huvuddrag: Området omfattar vitt skilda naturtyper som sjöar, vattendrag, ädellövskogar, odlingslandskap och innerskärgård. De viktigaste delområdena beskrivs var för sig.

Skärva-Trantorps-Boråkra

Kring Skärva herrgård utbreder sig ett rikt lövskogsdominerat odlingslandskap med äldre ekhagmarker samt ädellövskogar. Området hyser stora ekologiska värden, framför allt knutna till ädellövnaturskog med gammal bok och ek. Rödlistade arter av insekter och svampar, bl a *läderbagge*, *ekoxe*, *skillerticka* och *tårticka*. Kärlväxtfloran i skogen är delvis av lundkaraktär. Vid stranden mot Danmarksfjärden finns havsstrandängar av varierande storlek. Natur och kulturmiljöns bevarande i Skärva är ett gemensamt intresse för natur- och kulturmiljövården. Området är naturreservat.

Även det i norr angränsande Trantorps uppvisar ett herrgårdslandskap med betydande kvaliteter. Naturen är omväxlande med skogklädda kullar och hagmarker med artrikt växt- och djurliv samt uppodlade dalstråk. Från Europaväg 22 ges över Trantorps strandängar en inbjudande utsikt över Danmarksfjärden med siluetten av Karlskrona tätort i bakgrunden. Vyerna hör till de vackraste utefter den blekingska kustvägen.

Vid Boråkra strax norr om europavägen utbreder sig ett delvis vassdominerat våtmarksområde med stora ornitologiska värde, det s k Boråkrakärret. Bland förekommande arter märks *kornknarr*, *småfläckig sumphöna*, *vattenrall* och *brun kärrhök*, de två förstnämnda dock ej årsvisva.

Danmarksfjärden-Lorentsberg

I Danmarksfjärden, som omfattar en betydande del av områdets areal, finns ett stort antal öar, holmar och skär, somliga skogbevuxna, andra nästan eller helt kala. Fjärden är ett viktigt reproduktionsområde för *sill*. I den grunda viken finns rik undervattensvegetation med bl a *havsnajas* och kransalger. Den är också ett viktigt rast- och övervintringsområde för sjöfågel, t ex *vigg*.

Vid Lorentsberg, öster om Silletorpsåns mynning, finns ek- och bokdominerad skog med stora naturskogskvaliteter. Området har bl a en skyddsvärd vedinsektsfauna med rödlistade arter som *läderbagge* och knäpparskalbaggen *Procrærus tibialis*. Området är också ett värdefullt strövområde.

Silletorpsån

I Silletorpsån, upp till Rödeby, finns ett starkt bestånd av *havsöring*. Öringstammen har ett betydande genetiskt värde då den är opåverkad av utsättning från andra öringpopulationer. Ån hyser också bestånd av flodpärlmussla samt häckande *kungsfiskare*, *strömstare* och *forsärsla*. Både *flodkräfta* och *signalkräfta* finns i ån.

Nättrabyån-Björkerydssjön-Marielund

Nättrabyån är i de nedre delarna på långa sträckor utträdad men hyser ändå en stor biologisk mångfald. Den har liksom Silletorpsån ett livskraftigt bestånd av *havsöring*. *Flodpärlmussla* är dock endast känd från en lokal, vid Notarna. Den ståtliga ormbunksarten *Safsa* växer rikligt längs ån.

Björkerydssjön, ca 7 km uppströms mynningen, är en mycket grund och näringsrik sjö som genomflyts av ån. Delar av sjön upptas av vass. Bland i länet ovanligare vattenväxter märks *sotigelknopp*, *kransslinga* och *dyblad*. Sjön är en värdefull rastlokal för *sångsvan*.

Norr om Alnaryd har ån ett mera naturligt lopp med långa forssträckor och och madytor. Stationär öring förekommer och i anslutning till ån häckar *forsärsla* och *strömstare*.

I anslutning till Marielund, en mindre herrgård av som liksom Skärva och atrantorp har militärt ursprung, finns artrik ädellövnaturskog med skyddsvärd flora och fauna. Av rödlistade arter har hittats bl a *läderbagge*, *skillerticka* och *räfflad nagelskivling*.

Anmärkningar: Området berörs av ett flertal odlingsmiljöer som beskrivits i länets bevarandeplan för odlingslandskapet (obj nr 80.10, 80.44, 80.47, 80.52, 80.53, 80.54, 80.55, 80.56). Skärva ingår i den nationella bevarandeplanen för odlingslandskapet (obj nr K8008). 5 områden ingår i ängs- och hagmarksinventeringen. 4 våtmarksområden beskrivs i VMI.

Området berör riksobjekt för kulturminnesvården nr KK 014 Skärva m m och ingår även i område av riksintresse enligt 4 kap 4 § miljöbalken.

Referenser:

Länsstyrelsen i Blekinge län, 1983. Kulturminnesvårdsprogram för Blekinge län.

Länsstyrelsen i Blekinge län, 1984. Naturvårdsplan Blekinge.

Sture Marklund, 1988. Lägre fauna och flora inom Skärvaområdet i Karlskrona kommun.

länsstyrelsen i Blekinge län, 1996. Odlingslandskapet i Blekinge-bevarandeplan.

Länsstyrelsen i Blekinge län, 1993. Ängar och hagar i Blekinge.

Länsstyrelsen i Blekinge län, 1994. Ängar och hagar i Karlskrona.

Naturvårdsverket, 1996. Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet.

Nylander, C-E. 1980. Blekinges kustområde mellan Nättraby och Karlskrona.

Blekinges natur – årsbok 1980.

Sarlöv-Herlin, I. 1991. Park och natur på Skärva. Historik, vegetationsstudier, skötsel. Stad & Land nr 92, 1991. SLU.